

98. Krzysztof Oklejewicz

Mateusz Wolanin

Zakład Botaniki, Uniwersytet Rzeszowski
wolaninm@wp.pl

Cytowanie: Wolanin, M. (2019). Leksykon botaników polskich – 98. Krzysztof Oklejewicz. *Wiadomości Botaniczne*, 63. <https://doi.org/10.5586/wb.2019.006>

1. Data i miejsce urodzenia i śmierci. 28 XII 1961, Sanok; zm. 21 IV 2018, Rzeszów.

2. Rodzina. Ojciec: Józef Oklejewicz (1925–2007), kierowca w Państwowej Straży Pożarnej; matka: Ewa z domu Wojciechowska (ur. 1930), nauczyciel; rodzeństwo – siostra Anna, nauczyciel; brat Maciej, projektant maszyn hutniczych; siostra Barbara; żona: Bernadetta z domu Jankowska, specjalista inżynieryjno-naukowy w Zakładzie Genetyki Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Rzeszowskiego; syn: Marcin (ur. 2003).

3. Wykształcenie. 1968–1976 – Szkoła Podstawowa nr 4 im. Królowej Zofii w Sanoku. 1976–1980 – II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Sanoku. 1982–1987 – studia na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, kierunek: biologia.

4. Stopnie naukowe i dane bibliograficzne rozpraw. 4 VI 1987 – magister biologii na podstawie pracy pt. *Rośliny naczyniowe w południowo-wschodniej części Dołów Jasielsko-Sanockich*. 20 IV 1994 – uchwała Rady Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UJ o nadaniu stopnia doktora nauk biologicznych w zakresie biologii

na podstawie rozprawy *Stosunki geobotaniczne i flora Dołów Jasielsko-Sanockich* [publikowana w 2 częściach: *Flora Dołów Jasielsko-Sanockich, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Botaniczne*, 1993, 26, 1-165; *Charakterystyka Geobotaniczna Dołów Jasielsko-Sanockich, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Botaniczne*, 1996, 27, 1-93], promocja na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego, promotor: prof. dr hab. Adam Zając. 13 XI 2007 - uchwała Rady Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego o nadaniu stopnia doktora habilitowanego na podstawie monografii pt. *Distribution patterns of Rubus species (Rosaceae) in the eastern part of the Polish Carpathians (Polish Botanical Studies*, 2006, 21, 1-98).

5. Przebieg pracy zawodowej. 1 X 1987 - 30 IV 1988 - technik stażysta, a następnie starszy technik w Katedrze Łąkarstwa Akademii Rolniczej w Lublinie. 1 IX 1988 - 31 VIII 1996 - nauczyciel w Szkole Podstawowej im. M. Kopernika w Jaćmierzu. 1 III 1996 - 31 VIII 1996 - ½ etatu w Zakładzie Przyrodniczych Podstaw Produkcji Rolniczej Akademii Rolniczej w Krakowie - Filia w Rzeszowie. 1 IX 1996 - 31 XII 1996 - asystent w Zakładzie Przyrodniczych Podstaw Produkcji Rolniczej Akademii Rolniczej w Krakowie - Filia w Rzeszowie; równocześnie: 1 X 1996 - 30 IX 1997 - godziny zlecone z botaniki w Katedrze Biologii i Ochrony Środowiska Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. 1 I 1997 - 30 IX 2001 - adiunkt w Zakładzie Przyrodniczych Podstaw Produkcji Rolniczej. 1 X 1997 - 30 IX 1998 - II etat w Katedrze Biologii i Ochrony Środowiska Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. 1 X 1998 - 30 IX 2001 - godziny zlecone z botaniki w Katedrze Biologii i Ochrony Środowiska WSP w Rzeszowie. 1 X 2001 - 30 XI 2007 - adiunkt w Katedrze Biosystematyki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Od 1 XII 2007 prof. nadzw. w Zakładzie/Katedrze Botaniki Uniwersytetu Rzeszowskiego; od 1 X 2012 kierownik tejże Katedry.

6. Podróże naukowe. 2014, 2015, 2016 - Czechy; 2017 - Ukraina.

7a. Zakres badań botanicznych. Geografia roślin, taksonomia, dendrologia, ekologia, ochrona przyrody.

7b. Liczba wszystkich publikacji botanicznych, miejsce opublikowania pełnej bibliografii prac, wykaz ważniejszych prac. Opublikował około 100 prac. Nie opublikowano dotychczas pełnej bibliografii. Wykaz najważniejszych 10 prac:

1. 1993. Flora Dołów Jasielsko-Sanockich. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Botaniczne*, 26, 1-165;
2. 1996. Charakterystyka Geobotaniczna Dołów Jasielsko-Sanockich. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Botaniczne*, 27, 1-93;
3. 2005. *Rubus ambrosius* (Rosaceae) a new bramble species from the Eastern part of Central Europe. *Folia Geobotanica*, 40, 421-434 [współautorzy: B. Trávníček, J. Zieliński];
4. 2006. *Distribution patterns of Rubus species (Rosaceae) in the eastern part of the Polish Carpathians*. *Polish Botanical Studies*, 21, 1-98;
5. 2010. *Atlas Florae Europaeae: distribution of vascular plants in Europe*. 15, Rosaceae (*Rubus*), red. A. Kurtto, H. E. Weber, R. Lampinen, A. N. Sennikov. Helsinki: The Committee for Mapping the Flora of Europe & Societas Biologica Fennica Vanamo, ss. 362 [współautorzy: międzynarodowy zespół botaników];
6. 2013. New localities of *Rubus clusii* (Rosaceae) seriously expanding its range towards the East. *Dendrobiology*, 70, 93-98 [współautorzy: B. Trávníček, M. Wolanin];
7. 2014. *Chorologiczne aspekty występowania głogów w Karpatach Polskich*. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, ss. 209 [współautorzy: E. Chwastek, M. Szewczyk, B. Ortyl, J. Mitka];
8. 2015. Zagrożone gatunki roślin [W:] *Czerwona księga roślin województwa podkarpackiego*. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”, 11-179 [współautorzy: M. Wolanin, M. N. Wolanin];
9. 2015. *Rozmieszczenie kenofitów w Karpatach polskich i na ich przedpolu*. Nakładem Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ss. 304 [współautorzy: W. Bartoszek, S. Gawroński, K. Kostrakiewicz-Gierałt, M. Kozak, J. Mitka, A. Nobis, A. Stachurska-Swakoń, M. Szewczyk, B. Tokarska-Guzik, K. Towpasz, A. Zając, M. Zając];
10. 2018. New *Taraxacum* species (Asteraceae) for Poland. *Turkish Journal of Botany*, 42, 756-772 [współautorzy: B. Trávníček, P. Marciniuk, J. Marciniuk, V. Žila, M. Wolanin, J. Zámečník].

7c. Główne osiągnięcia naukowe. Od 1988 brał udział w zbieraniu danych do *Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce* na terenie Dołów Jasielsko-Sanockich, Beskidu Niskiego oraz niektórych rejonów Pogórza Dynowskiego i Przedgórze Rzeszowskiego. Problematyka rozprawy doktorskiej obejmowała rośliny naczyniowe i stosunki geobotaniczne Dołów Jasielsko-Sanockich; wyniki zostały opublikowane w dwóch częściach [patrz p. 7b, poz. 1, 2]. Odnalezione w trakcie badań stanowiska, m.in. *Laserpitium prutenicum*, *Rosa gallica*, *Salix starkeana*, *Senecio rivularis*, znacząco poszerzyły wiedzę na temat zasięgów tych roślin w Karpatach polskich. Zgromadzony bogaty materiał zielnikowy pozwolił w późniejszym czasie na stwierdzenie obecności wielu taksonów o słabo poznanych

zasięgach, np. *Alchemilla cymatophylla*, *A. plicata*, *Crataegus rhipidophylla* var. *lindmanii*, *Rubus crispomarginatus*, *Rubus perrobustus*, *Rubus parthenocissus*, *Rubus pericrispatus*. W połowie lat '90 ub. w. zainteresował się taksonami krytycznymi, takimi jak *Salix*, *Crataegus*, *Rosa* i *Rubus*. Ostatniemu z wymienionych rodzajów poświęcił najwięcej uwagi – m.in. opisał nowy dla nauki gatunek *Rubus ambrosius* Trávniček & Oklejewicz [patrz p. 7b, poz. 3], odnalazł na terenie Polski stanowiska nieznanego wcześniej gatunku *Rubus clusii* Borbás [patrz p. 7b, poz. 6]; badania dotyczące chorologii i preferencji siedliskowych jeżyn na terenie wschodniej części Karpat polskich stały się podstawą rozprawy habilitacyjnej [patrz p. 7b, poz. 4]. Kierował pracami badawczymi nad rozmieszczeniem i preferencjami siedliskowymi taksonów z rodzaju *Crataegus* na obszarze wschodniej części Karpat polskich [patrz p. 7b, poz. 7]. Dzięki wieloletniemu zaangażowaniu w badania nad chorologią taksonów krytycznych z rodzin Rosaceae i Asteraceae przyczynił się do powstania 15, 16 i 17 tomu *Atlas Florae Europaeae: distribution of vascular plants in Europe* [patrz p. 7b, poz. 5] i odnalezienia kilkunastu nowych dla flory Polski gatunków z rodzaju *Taraxacum* [patrz p. 7b, poz. 10]. Współautor pierwszej *Czerwonej księgi województwa Podkarpackiego* [patrz p. 7b, poz. 8] i monografii p.t. *Rozmieszczenie kenofitów w Karpatach polskich i na ich przedpolu* [patrz p. 7b, poz. 9].

8. Działalność dydaktyczna, organizatorska i kolekcjonerska. Od 1 IX 1988 do 31 VIII 1996 – pracował jako nauczyciel biologii w Szkole Podstawowej im. M. Kopernika w Jaćmierzu. Od 31 VIII 1996 do 30 IX 2001 – prowadził wykłady, ćwiczenia i wycieczki z botaniki na Wydziale Ekonomii Akademii Rolniczej w Krakowie – Filia w Rzeszowie (na kierunku Ekonomia Produkcji Rolniczej) oraz na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym rzeszowskiej WSP (na kierunku Biologia). Od 1 X 2001 – po utworzeniu Uniwersytetu Rzeszowskiego – prowadził wykłady, ćwiczenia i wycieczki z botaniki ogólnej i botaniki systematycznej na kierunku Biologia, na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, a następnie na Wydziale Biologiczno-Rolniczym. Wraz z powstaniem nowych kierunków studiów – oprócz dendrologii, prowadzonej na kierunkach: Biologia oraz Architektura krajobrazu, był odpowiedzialny za przedmioty: synantropizacja szaty roślinnej Polski (kierunek Ochrona środowiska), synantropy roślinne Polski (Biologia), toksyczne rośliny i grzyby (Ochrona środowiska). Od 1 X 2010 – na studiach III stopnia w zakresie nauk biologicznych (na Wydziale Biologiczno-Rolniczym), prowadził wykłady na temat wybranych problemów biologii krytycznych taksonów roślin.

Od początku istnienia w Rzeszowie kierunku Biologia brał czynny udział w organizowaniu pracowni botanicznej, w tym także przygotowywaniu pomocy dydaktycznych niezbędnych do prowadzenia przedmiotów: botanika ogólna, botanika systematyczna, a od roku 2004 także dendrologii.

Był promotorem ponad 20 prac licencjackich (biologia), 20 prac inżynierskich (architektura krajobrazu) i ponad 60 prac magisterskich (biologia, ochrona środowiska). Wypromował 3 doktorów.

9. Działalność w innych dziedzinach. Sport – w latach studenckich członek i zawodnik AZS Lublin UMCS; aktywny zawodnik Rzeszowskiego Klubu Szachowego; członek Polskiego Związku Szachowego.

10. Ważniejsze godności i stanowiska w instytucjach, towarzystwach naukowych i redakcjach. Członek Polskiego Towarzystwa Botanicznego i Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego. Członek Zarządu Karpackich Parków Krajobrazowych z siedzibą w Krośnie. Członek redakcji *Etnobiologia Polska*.

Od 2007 do 2012 pełnił funkcję prodziekana ds. dydaktyki na kierunkach Biologia i Ochrona środowiska, na Wydziale Biologiczno-Rolniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego.

11. Najważniejsze wyróżnienia i odznaczenia. 2007 – nagroda Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego za osiągnięcia naukowe; 2016 – Medal im. Zygmunta Czubińskiego (przyznany przez Oddział Poznański PTB) dla zespołu autorów dzieła p.t. *Rozmieszczenie kenofitów w Karpatach polskich i na ich przedpolu*.

12. Inne informacje. Wiedzę na temat roślin naczyniowych polskiej flory zdobywał już od początku studiów odbywając liczne wycieczki i zbierając materiały z różnych regionów Polski. Po ukończeniu studiów, pracując jako nauczyciel w szkole podstawowej w Jaćmierzu, nawiązał współpracę z pracownią prof. Adama Zająca (Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego), co zaważyło na jego dalszym naukowym rozwoju. Podczas prac plenerowych był nieustrudzony, maksymalnie wykorzystywał zaplanowany czas, zbierał każdy okaz, który wzbudzał zaciekawienie. Zwracał szczególną uwagę na staranność i poprawność suszenia; wykorzystywał prasę botaniczną, a jako przekładki stosował ligninę oraz wysyconą solą bibułę filtracyjną. Większość swoich zbiorów przekazał do Herbarium Instytutu Botaniki UJ (KRA). Wiedzą i życzliwością wzbudzał szacunek i sympatię u studentów; wielokrotnie jego przyszli dyplomanci już na pierwszym

roku studiów decydowali o wyborze specjalności; większość swoich studentów kojarzył z imienia i nazwiska, nawet dawnych absolwentów. Jego najbliżsi współpracownicy i wychowankowie traktowani byli po przyjacielsku, zawsze mogli liczyć na szczerość, wsparcie, optymizm i adekwatny do sytuacji żart na poprawienie humoru. Poza zamięłowaniem do botaniki i szachów, interesował się również historią, matematyką i etnografią Polski południowej. Zmarł po ciężkiej chorobie. Został pochowany 24 IV 2018 na cmentarzu parafialnym w Czaszynie koło Sanoka.

13. Wykaz najważniejszych źródeł. Archiwalne: Archiwum Uniwersytetu Rzeszowskiego: teczka osobowa [N865]. Publikowane: Z. Czerniakowski, Z. W. Czerniakowski (red.), 1998. *25 lat studiów ekonomiczno-rolniczych w Rzeszowie. Nauczyciele i absolwenci*. Akademia Rolnicza im. H. Kołłątaja w Krakowie, Wydział Ekonomii w Rzeszowie, Rzeszów, s. 174; Z. Ożóg (red.), 2016. *Słownik biograficzny profesorów Uniwersytetu Rzeszowskiego 2016*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, s. 204. Internetowe:

http://www.cr-pzszach.pl/ew/viewpage.php?page_id=1&zwiasek=&typ_czlonka=3&pers_id=31133 / dostęp 5 VI 2019.

14. Materiały ikonograficzne. Publikowane: Z. Ożóg (red.), 2016. *Słownik biograficzny profesorów Uniwersytetu Rzeszowskiego 2016*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, s. 204.

